

EUROPOS ŽMOGAUS TEISIŲ TEISMAS

ANTRASIS SKYRIUS

NUTARIMAS DĖL

Reginos RINKŪNIENĖS
pareiškimo Nr. 55779/08
prieš Lietuvą

PRIIMTINUMO

Europos Žmogaus Teisių Teismas (antrasis skyrius) 2009 m. gruodžio 1 d. posėdžiaujant kolegijai, sudarytai iš:

pirmininkės Françoise Tulkens,
teisėjų Ireneu Cabral Barreto,
Danutės Jočienės,
András Sajó,
Nona Tsotsoria,
Işıl Karakaş,
Kristina Pardalos,

ir *skyriaus kanclerės* Sally Dollé,
atsižvelgdamas į minėtą pareiškimą, pateiktą 2008 m. lapkričio 10 d.,
po svarstymo nusprendė:

FAKTAI

Pareiškėja Regina Rinkūnienė yra Lietuvos pilietė, gimusi 1944 m. ir gyvenanti Panevėžyje.

A. Bylos aplinkybės

Bylos faktai, kaip juos pateikia pareiškėja, gali būti apibendrinti kaip išdėstyta toliau.

2004 m. rugsėjo 14 d. pareiškėjos vyras P.R. susirgo. Rugsėjo 15 d. gydytoja V.D.S., kuri dirbo Aukštaičių šeimos klinikoje, apėmė jį namuose ir išrašė vaistų. Kitomis dienomis P.R. sveikatos būklė nepagerėjo ir jis turėjo iki 40 laipsnių karščio. Tik rugsėjo 20 d. pareiškėjai pasisekė susisiekti su V.D.S. Tos dienos vakare P.R. būklė labai pablogėjo ir greitosios pagalbos automobiliu jis buvo nuvežtas į Panevėžio ligoninę. Rugsėjo 22 d. pareiškėjos prašymu jos vyrui buvo paimtas kraujas. Rugsėjo 24 d. P.R. buvo nustatytas kraujo užkrėtimas ir jis perkeltas į reanimaciją.

2004 m. rugsėjo 26 d. Panevėžio ligoninėje pareiškėjos vyras mirė. Klinikinė jo mirties priežastis, nurodyta ligoninės dokumentuose, buvo sepsis. Ši diagnozė nebuvo patvirtinta autopsija, nes pareiškėja jos atsisakė.

Pareiškėja reikalavo, kad Valstybinė medicininio audito inspekcija įvertintų sveikatos priežiūros paslaugų, kurias jos vyrui teikė V.D.S. ir Aukštaičių šeimos klinika, kokybę. 2004 m. gruodžio 15 d. Valstybinė medicininio audito inspekcija pateikė ekspertizės ataskaitą (Nr. 1A-201-533K), kurioje nurodyta, kad V.D.S., gydama pareiškėjos vyrą, padarė tam tikrų klaidų. Atsižvelgiant į tai, kad P.R. būklė negerėjo, gydytoja nepanaudojo visų prieinamų priemonių, kad nustatytų aplinkybes, kurios būtų reikšmingos parenkant tinkamą gydymą. “T.y., įtardama plaučių uždegimą [gydytoja] iš karto nenusiuntė paciento rentgenogramai atlikti, neįvertino paskirtų vaistų veiksmingumo ir nenukreipė paciento į ligoninę kaip [taikytina gydymo metodika] reikalavo”. Galiausiai ekspertai pastebėjo, kad Aukštaičių šeimos klinikos vadovas veiksmingai nesilaikė Sveikatos apsaugos ministro patvirtintų sveikatos priežiūros metodikų.

Valstybinė medicininio audito inspekcija nurodė Aukštaičių šeimos klinikos vadovui užtikrinti ministerijos nustatytų reikalavimų laikymąsi ir įvertinti gydytojos veiksmus. 2005 m. sausio 25 d. Valstybinė medicininio audito inspekcija buvo informuota, kad V.D.S. buvo paskirta drausminė nuobauda – įspėjimas.

2005 m. liepos 27 d. pareiškėja pradėjo civilinį procesą prieš Aukštaičių šeimos kliniką, Panevėžio ligoninę ir V.D.S., teigdama, kad sveikatos priežiūros įstaigų personalas tinkamai nevykdė savo pareigų ir kad tai nulėmė jos vyro mirtį.

2005 m. gruodžio 30 d. Panevėžio apygardos teismas nurodė Mykolo Romerio universiteto Teismo medicinos institutui (“TMI”) atlikti P.R. mirties priežasčių ir aplinkybių deontologinę ekspertizę. Šią ekspertizę atliko keturi ekspertai.

2006 m. vasario 27 d. TMI pristatė rezultatus išvadoje Nr. EDM 36/06 (01). Išvadoje nurodoma, kad P.R. mirė nuo sepsio, vis dėlto pažymint, kad mirties priežastis nustatyta tik remiantis klinikine diagnoze. Atsižvelgiant į tai, kad nebuvo autopsijos išvados, tikra mirties priežastis išliko neaiški.

Išvadoje taip pat sakoma, kad V.D.S., gydama pareiškėją, veikė tinkamai ir be nepateisinamo delsimo. Ekspertai padarė išvadą, kad V.D.S. veiksmai neturėjo tiesioginio priežastinio ryšio su mirtimi, nes jos paskirtas gydymas atitiko paciento būklę. Jie taip pat teigė, kad taikytina teisė nesuteikė šeimos gydytojai teisės priversti jos pacientą [prieš jo valią] vykti į ligoninę. Galiausiai ekspertai padarė išvadą, kad Aukštaičių šeimos klinikoje taikytas gydymas buvo tinkamas, atsižvelgiant į paciento sveikatos būklę.

Kas susiję su P.R. gydymu Panevėžio ligoninėje, ekspertai vėl padarė išvadą, kad jis buvo tinkamas, išskyrus gydymą, kuris P.R. buvo suteiktas

ligoninės reanimacijoje. Vis dėlto ekspertai pastebėjo, kad nebuvo įmanoma įsitikinti, kiek tai turėjo įtakos P.R. mirčiai, nes autopsija nebuvo atlikta.

Apibendrinant, nebuvo tiesioginio priežastinio ryšio tarp V.D.S. ar Panevėžio ligoninės personalo veiksmų bei pareiškėjos vyro mirties.

2007 m. birželio 15 d. pareiškėja reikalavo, kad Panevėžio apygardos teismas paskirtų papildomą ekspertizę. Ji nurodė, kad du ekspertizės aktai, Nr. 1A-201-533K ir Nr. EDM 36/06 (01), buvo prieštaringi. Pareiškėjos nuomone, TMI ekspertai buvo šališki ir todėl reikėjo sudaryti naują ekspertų komisiją, kuri įvertintų dviejų ankstesnių aktų kokybę, objektyvumą ir patikimumą, taip pat nustatytų tikrąją jos vyro mirties priežastį bei ar jam buvo teiktas tinkamas ir veiksmingas gydymas. Ši komisija taip pat turėjo nustatyti, ar sveikatos priežiūros įstaigų personalas, gydęs jos velionį vyrą, pažeidė kokias nors taikytinas gydymo metodikas.

2007 m. liepos 5 d. Panevėžio apygardos atmetė pareiškėjos ieškinį kaip nepagrįstą. Teismo motyvai ir argumentavimas buvo išdėstyti šešiuose puslapiuose. Pareiškėjos advokatas dalyvavo tame posėdyje.

Nors nurodydamas Valstybinės medicininio audito inspekcijos ataskaitą apie tam tikrus V.D.S. bei Aukštaičių šeimos klinikos veiksmų trūkumus, teismas vis dėlto pabrėžė, kad tie trūkumai buvo *organizacinio pobūdžio* ir neturėjo priežastinio ryšio su sveikatos priežiūros paslaugų, suteiktų P.R., kokybe. Be to, teismas pastebėjo, kad sveikatos priežiūros įstaigų personalas nepadarė grubių klaidų, kurias būtų nustačiusi sveikatos priežiūros specialistų profesinės kompetencijos vertinimo komisija.

Remdamasis Aukščiausiojo Teismo gairėmis bylose dėl gydytojų nerūpestingumo ir kitų įrodymų kontekste išnagrinėjęs TMI deontologinės ekspertizės išvadą Nr. EDM 36/06, Panevėžio apygardos teismas nusprendė, kad išvada yra patikima. Jis pabrėžė, kad pareiškėjos vyro mirties priežastis buvo nustatyta tik *pagal klinikinius požymius*. Vis dėlto, kaip ekspertai, atlikę abi ekspertizes, pabrėžė savo rašytiniuose aktuose ir asmeniškai teismo posėdyje, neatlikus autopsijos, nebuvo įmanoma nustatyti tikslios mirties priežasties.

Iš viso to, kas paminėta pirmiau, teismas padarė išvadą, kad pareiškėja neįrodė, jog gydytojai veikė, pažeisdami taikytinas medicinos normas. Pareiškėja taip pat neįrodė priežastinio ryšio tarp gydytojų veiksmų ir jos vyro mirties. Panevėžio apygardos teismas taip pat pastebėjo, kad įrodymai, esantys byloje, paneigė buvus gydytojų nerūpestingumą. Teismas nepasisakė dėl pareiškėjos prašymo skirti papildomą ekspertizę. Galiausiai Panevėžio apygardos teismas įpareigojo pareiškėją padengti 8089 litų (apie 2343 eurų) kitos šalies patirtų bylinėjimosi išlaidų sumą.

Pareiškėja skundėsi, teigdama, kad du ekspertizės aktai buvo prieštaringi ir reikalavo, kad Apeliacinis teismas paskirtų naują ekspertizę dėl pareiškėjos vyro mirties priežasčių. Ji taip pat teigė, kad pirmos instancijos teismas priteisė jai atlyginti per didelę kitos šalies bylinėjimosi išlaidų sumą.

2007 m. lapkričio 13 d. Apeliacinio teismo posėdyje pareiškėjos advokatas pareikalavo, kad Valstybinės medicininio audito inspekcijos ir TMI ekspertai būtų pakviesti ir apklausti teismo posėdyje. Apeliacinis teismas patenkino prašymą. Be to, advokatas reikalavo atlikti naują ekspertizę, teigdamas, kad du aktai buvo prieštaringi. Teismas nusprendė išspręsti šį klausimą po to, kai advokatas pateiks šį prašymą raštu ir suformuluos klausimus ekspertams.

Iš Apeliacinio teismo posėdžio protokolo paaiškėja, kad 2008 m. gegužės 19 d. pareiškėjos advokatas vėl prašė teismo skirti naują ekspertizę. Atsižvelgdamas į tai, kad kitos bylos šalys prieštaravo šiam prašymui, Apeliacinis teismas atidėjo posėdį iki 2008 m. gegužės 22 d.

2008 m. gegužės 22 d. pareiškėjos advokatas pakartojė savo prašymą skirti papildomą ekspertizę. Kolegija, iš karto išnagrinėjusi advokato prašymą, nusprendė atidėti šio klausimo sprendimą iki šalys pateiks savo galutinius pasisakymus. Išklauses šalių apibendrinimų, Apeliacinis teismas atidėjo savo sprendimą iki 2008 m. birželio 5 d.

2008 m. birželio 5 d. Apeliacinis teismas atmetė pareiškėjos skundą. Teismas pripažino, kad V.D.S., priimdama sprendimus, padarė tam tikrų klaidų dėl to, kad nepanaudojo visų prieinamų priemonių P.R. ligai nustatyti ir dėl to, kad nesikonsultavo su kitais gydytojais, kai jo būklė negerėjo. Vis dėlto apeliacinės instancijos teismas nerado įrodymų, kad tos klaidos buvo tiesioginė P.R. mirties priežastis. Teismas taip pat atsižvelgė į TMI deontologinės ekspertizės išvadą, t.y. kad priemonės, kurių ėmėsi V.D.S. ir Aukštaičių šeimos klinika, atitiko P.R. fizinę būklę. Teismas pastebėjo, kad TMI išvados buvo patvirtintos ir išplėtotos keturių ekspertų, kurie liudijo ir pirmos, ir apeliacinės instancijos teismuose. Kalbant apie pastarąjį, pareiškėjos teiginys, kad TMI ekspertai buvo šališki ir neobjektyvūs buvo nepagrįstas, nepaisant to, kad jų išvada prieštaravo Valstybinės medicininio audito inspekcijos ataskaitai. Priešingai, teismas pastebėjo, kad tie ekspertai buvo kvalifikuoti, atitinkamose medicinos srityse turintys mokslinius ir pedagoginius išsilavinimus.

Kas susiję su P.R. gydymu, teiktu Panevėžio ligoninės reanimacijos palatoje, Apeliacinis teismas pripažino, kad jis buvo netinkamas. Vis dėlto, atsižvelgiant į tai, kad pareiškėja pati atsisakė leisti atlikti autopsiją, nebuvo galima nustatyti, kokią įtaką šis netinkamas gydymas galėjo turėti P.R. mirčiai. Taigi pirmos instancijos teismas buvo teisingas, nenustatydamas priežastinio ryšio tarp Panevėžio ligoninės gydytojų veiksmų ir pareiškėjos vyro mirties.

Galiausiai Apeliacinis teismas nustatė, kad priteistos bylinėjimosi išlaidos, kurias atlyginti turėjo pareiškėja, atitiko Teisingumo ministerijos nustatytas rekomendacijas.

Pareiškėja padavė kasacinį skundą, skųsdamasi, kad žemesnių instancijų teismai atmetė jos reikalavimą atlyginti turtinę ir neturtinę žalą. Be to, ji teigė, kad pirmos ir apeliacinės instancijos teismai neteisingai įvertino

įrodymus, ir kad ekspertų tyrimas nebuvo išsamus bei svarbios faktinės aplinkybės nebuvo nustatytos.

Aukščiausiasis Teismas 2008 m. rugsėjo 5 d. nutartimi atsisakė nagrinėti kasacinį skundą, pastebėdamas, kad pareiškėjos reikalavimas atlyginti turtinę ir neturtinę žalą iš esmės buvo susijęs su jos teiginiais apie klaidingą faktinių aplinkybių ištyrimą, bet pastarasis nepatenka į Aukščiausiojo Teismo kompetenciją. Pareiškėja pateikė naujus kasacinius skundus. Vis dėlto Aukščiausiasis Teismas 2008 m. spalio 6 d. ir 21 d. bei lapkričio 27 d. atmetė juos dėl to, kad buvo pateikti, nesilaikant nustatytų terminų.

B. Bylai reikšminga vidaus teisė ir praktika

Medicinos praktikos įstatymas numato, kad gydytojui, padariusiam grubią medicinos praktikos klaidą, gali būti atimama jo ar jos licencija. Valstybinė medicininio audito inspekcija yra viena iš institucijų, kuri gali siūlyti panaikinti licenciją (6 straipsnio 1 dalies 3 punktą ir 3 dalis). Be to, gydytojas, pažeidęs įstatymo reikalavimus, atsako pagal vidaus teisės aktus (11 straipsnis). Taip pat yra speciali institucija – sveikatos priežiūros specialistų profesinės kompetencijos vertinimo komisija, skirta gydytojų profesinei kvalifikacijai vertinti (12 straipsnis).

Pacientų teisių ir žalos sveikatai atlyginimo įstatymo 3 straipsnio 2 dalis numato, kad pacientams turi būti suteikta kvalifikuota sveikatos priežiūra. Pagal 14 straipsnio 3 dalį pacientų patirta žala dėl gydytojų kaltės turi būti atlyginama Civilinio kodekso nustatyta tvarka.

Civilinio kodekso 6.263 straipsnio 2 dalis numato, kad atsakingas asmuo turi visiškai atlyginti bet kokią kitam asmeniui padarytą turtinę žalą. Pagal 6.250 straipsnio 2 dalį numatytas neturtinės žalos, atsiradusios dėl sveikatos sužalojimo ar gyvybės atėmimo, atlyginimas. Aukščiausiasis Teismas 2005 m. balandžio 25 d. nutartyje Nr. 3K-3-222/2005 patvirtino šią teisę atvejais, susijusiais su gydytojų nerūpestingumu, nurodydamas, kad asmens mirties atveju sutuoktinis, tėvai ir vaikai turi teisę reikalauti atlyginti neturtinę žalą, patirtą dėl jų išgyvento praradimo. Galiausiai Civilinio kodekso 6.264 straipsnis numato, kad samdantis darbuotojus asmuo privalo atlyginti žalą, atsiradusią dėl jo darbuotojų, einančių savo darbinės pareigas, kaltės.

Civilinio proceso kodekso 178 straipsnis nurodo, kad šalys turi įrodyti savo reikalavimus. Pagal 185 straipsnį teismas vertina įrodymų įrodomąją galią, vadovaudamasis savo vidiniu įsitikinimu, savo išvadas grįsdamas visapusišku ir objektyviu bylos aplinkybių išnagrinėjimu. Jeigu kodeksas nenumato kitaip, jokie įrodymai neturi iš anksto nustatytos galios.

Aukščiausiasis Teismas 1997 m. birželio 13 d. Senato nutarime Nr. 15 pastebėjo, kad, kai kyla klausimas dėl galimo gydytojų nerūpestingumo, deontologinės ekspertizės išvada yra lemiamas įrodymas. Be to, vertindamas deontologinės ekspertizės išvadą, teismas turi atsižvelgti į viešo

posėdžio metu atliktą visapusišką ir objektyvų aplinkybių vertinimą ir į visus įrodymus esančius byloje.

SKUNDAI

Pareiškėja skundėsi, kad vidaus teismų atsisakymas skirti papildomą ekspertizę ir patraukti gydytojus atsakomybėn dėl jos vyro mirties prilygo jos civilinių teisių pagal Konvencijos 6 straipsnio 1 dalį pažeidimui. Taip pat ji teigė, kad suma, kurią ji turėjo sumokėti, atlygindama atsakovų bylinėjimosi išlaidas, buvo per didelė ir ne visai pagrįsta.

TEISĖ

Remdamasi Konvencijos 6 straipsnio 1 dalimi, pareiškėja skundėsi, kad Lietuvos teismai tinkamai neištyrė jos vyro mirties aplinkybių. Neatsižvelgdami į tai, kad du ekspertizės aktai šiuo klausimu buvo prieštaringi, ir Panevėžio apygardos teismas, ir Apeliacinis teismas atsisakė patenkinti jos advokato prašymą skirti naują ekspertizę, kuri, jos nuomone, būtų išsklaidžiusi abejones dėl mirties priežasties ir padėjusi nustatyti kaltininkus.

Teismas pastebi, kad pareiškėja teigė, kad jos vyras mirė dėl gydytojų profesinio nerūpestingumo ir kad kaltieji liko nenubausti. Teismas laikosi nuomonės, kad tokiu būdu pareiškėja iš esmės skundžiasi pagal Konvencijos 2 straipsnį, kuris tiek, kiek reikšminga šiai bylai, numato:

“1. Kiekvieno asmens teisę į gyvybę saugo įstatymas. Negalima tyčia atimti niekieno gyvybės...”

Teismas primena, kad pirmas 2 straipsnio sakinytis įpareigoja valstybę ne tik susilaikyti nuo “tyčinio” gyvybės atėmimo, bet ir imtis tinkamų priemonių gyvybei apsaugoti (žr. *Calvelli and Ciglio v. Italy* [GC], no. 32967/96, § 48, ECHR 2002-I). Teismas taip pat yra konstatavęs, kad pozityvioji valstybės pareiga saugoti gyvybę apima reikalavimą ligoninėms, turėti teisės aktus, skirtus jų pacientų gyvybei apsaugoti (žr. *Işiltan v. Turkey*, no. 20948/92, 1995 m. gegužės 22 d. Komisijos nutarimas, DR 81-B, psl. 39 ir 40). Taigi Teismas pripažįsta, kad sveikatos priežiūros įstaigų veiksmai ar neveikimas gali tam tikromis aplinkybėmis užtraukti valstybės atsakomybę 2 straipsnio pozityviųjų pareigų prasme. Vis dėlto, kai Susitariančioji valstybė turi tinkamą reguliavimą tam, kad būtų užtikrinti aukšti profesiniai sveikatos priežiūros specialistų standartai ir pacientų gyvybių apsauga, Teismas nemano, kad dėl tokių atvejų, kai sveikatos priežiūros profesionalas suklysta ar sveikatos priežiūros specialistai,

gydydami konkretų pacientą, aplaidžiai bendradarbiauja, savaime kyla Susitariančiosios valstybės atsakomybė pozityviosios pareigos apsaugoti gyvybę pagal Konvencijos 2 straipsnį aspektu (žr. *Powell v. the United Kingdom* (dec.), no. 45305/99, ECHR 2000-V).

Teismo vertinimu, įvykiai, dėl kurių tragiškai miršta pacientas ir su tuo susijusių sveikatos priežiūros profesionalų atsakomybė, yra klausimai, kuriuos reikia nagrinėti, atsižvelgiant į egzistuojančių mechanizmų, kuriais siekiama įvykių aiškumo, suteikiant galimybę viešai tirti bylos faktus, ir, ne mažiau, naudos pareiškėjui, tinkamumą. Teismas ypatingą reikšmę teikia netiesiogiai Konvencijos 2 straipsnyje įtvirtintam procesiniam reikalavimui. Teismo nuomone, ir atsižvelgiant į šios bylos faktus, aptariama pareiga apima ir reikalingumą veiksmingos ir nepriklausomos sistemos, kuria siekiama nustatyti asmens, kurį prižiūrėjo ir už kurį atsakė sveikatos priežiūros specialistai, mirties priežastį bei pastarųjų atsakomybę (žr. *Powell*, cituotas pirmiau).

Grįžtant prie šios bylos, Teismas pastebi, kad V.D.S. ir kiti susiję praktikuojantys gydytojai turėjo vadovautis teisės aktais, reglamentuojančiais jų veiklą. Teismas pastebi, kad teisinių nuostatų buvimas bei Aukščiausiojo Teismo gairės bylose, susijusiose su gydytojų nerūpestingumu, suteikia galimybę asmenims, teigiantiems, kad jie nukentėjo dėl sveikatos priežiūros specialistų aplaidaus darbo, pradėti procesą, reikalaujant atlyginti ir turtinę, ir neturtinę žalą (žr. Bylai reikšminga vidaus teisė). Todėl Teismas yra įtikintas, kad bylai reikšmingu metu egzistavo pakankamas teisinis reglamentavimas, kuriuo siekiama užtikrinti aukštus sveikatos priežiūros specialistų profesinius standartus bei jų atsakomybę (žr., *mutatis mutandis*, *Calvelli*, cituotas pirmiau, § 51).

Be to, Teismas pastebi, kad šioje byloje pareiškėja turėjo galimybę, kad jos skundus dėl gydytojų nerūpestingumo tirtų nepriklausomi teismai, kurie juos tinkamai nagrinėjo. Lietuvos teismai grindė savo išvadas dvejomis ekspertizėmis ir keturi ekspertai buvo pašaukti į teismą, kad paaiškintų P.R. ligos ir mirties aplinkybes. Jie liudijo ir pirmoje, ir apeliacinėje instancijose. Teismas nenustatė, kad pareiškėja būtų atsidūrusi nepalankesnėje procesinėje padėtyje negu sveikatos priežiūros įstaigos ar V.D.S., atsižvelgiant į tai, kad viso proceso metu ji buvo atstovaujama advokato, kurio prašymai, išskyrus atlikti trečią ekspertizę, buvo tenkinami. Pavyzdžiui, 2007 m. lapkričio 13 d. pareiškėjos advokatas prašė Apeliacinio teismo apklausti Valstybinės medicininio audito inspekcijos ir TMI ekspertus ir šis prašymas buvo patenkintas.

Atsakydamas į pareiškėjos teiginius, kad Lietuvos teismai neatsižvelgė į neatitikimus ekspertizėse, Teismas pabrėžia, kad pagal Konvencijos 19 straipsnį, jo užduotis tėra užtikrinti, kad valstybės-Konvencijos dalyvės vykdytų prisiimtus įsipareigojimus. Įrodymų bei jų įrodomosios galios vertinimas pirmiausia yra vidaus institucijų reikalas: Teismas nėra kompetentingas nagrinėti pareiškimą, kuriame skundžiamasi vidaus teismų

padarytomis faktų ar teisės klaidomis, išskyrus atvejus, kai jis mano, kad tokios klaidos gali būti susijusios su galimu teisių ir laisvių, įtvirtintų Konvencijoje, pažeidimu (žr. *Erikson v. Italy* (dec.), no. 37900/97, 1999-10-26). Atsižvelgiant į Teismo išvadas ankstesniuose punktuose ir į visą jam pateiktą medžiagą, Teismas negali daryti išvados, kad Lietuvos teismai apribojo pareiškėjos galimybes įrodinėti savo reikalavimus ar kad teismai savavališkai vertino turimus įrodymus. Apibendrinant, net jeigu tai, kad Apeliacinis teismas nepasisakė dėl prašymo skirti trečia ekspertizę, galėtų būti vertinama kaip procesinis trūkumas, Teismas nemano, kad vien tik šis aspektas turėjo įtakos sumažinant tyrimo dėl gydytojų atsakomybės, susijusios su pareiškėjos vyro mirtimi, veiksmingumą.

Teismui ypatingos svarbos yra faktas, kad pareiškėja galėjo prašyti atlikti jos velionio vyro autopsiją. Kaip yra vienareikšmiai pastebėta, ekspertai iš TMI ir, remdamiesi jais, Panevėžio apygardos teismas bei Apeliacinis teismas manė, kad be autopsijos nebuvo įmanoma nustatyti tikslios mirties priežasties ir bet kokio su tuo susijusio nerūpestingumo. Todėl Teismas daro išvadą, kad pareiškėja pati atsisakė esminio elemento, kuris atitiktų pagal 2 straipsnį kylančias pozityvias pareigas – išaiškinti klausimą.

Atsižvelgdamas į minėtus svarstymus, Teismas mano, kad Lietuvos institucijoms negali kilti atsakomybė už tai, kad neatliko tinkamo pagal Konvencijos 2 straipsnį vyro mirties tyrimo.

Dėl minėtų priežasčių Teismas apibendrina, kad iš šio skundo neatsiskleidžia, jog valstybė atsakovė nevykdė pagal Konvencijos 2 straipsnį kylančių pozityviųjų pareigų, įskaitant procesinį reikalavimą. Vadinas, šis skundas turi būti atmestas kaip aiškiai nepagrįstas pagal Konvencijos 35 straipsnio 3 ir 4 dalis.

Galiausiai, kas susiję su pareiškėjos skundu, kad jai atlyginti priteistos bylinėjimosi išlaidos buvo pernelyg didelės ir nepagrįstos, Teismas pakartoja, kad jis nėra apeliacinis teismas vidaus teismų sprendimams ir, kaip taisyklė, pastarieji teismai turi spręsti tokius klausimus (žr., *mutatis mutandis, Kemmache v. France* (no. 3), 1994-11-24, § 44, Series A no. 296-C). Atsižvelgiant į šios bylos aplinkybes ir ankstesnius svarstymus, Teismas nemato nieko, kas priteisiant išlaidas, būtų buvę savavališka. Taigi ši pareiškimo dalis taip pat turi būti atmesta kaip aiškiai nepagrįsta pagal Konvencijos 35 straipsnio 3 ir 4 dalis.

Dėl šių priežasčių Teismas vieningai

Skelbia šį pareiškimą nepriimtinu.

Sally Dollé
Kanclerė

Françoise Tulkens
Pirmininkė

